

att rätt att ingå äktenskap inför borgerlig myndighet måtte medgifvas jämväl dem, hvilka för närvarande äro i sådant afseende uteslutande hänvisade till vigsel inom svenska kyrkan eller främmande trossamfund.

Stockholm den 24 januari 1903.

J. Byström.

N:o 25.

Af herr **C. H. Wallentin**, om anslag till försöksdrift efter sill med drifgarn i öppen sjö.

Ehuru man villigt måste erkänna de stora fördelar vårt land och särskildt den fiskeriidkande befolkningen vid västkusten skördat genom det ymniga sillfiske, som periodvis allt sedan slutet af 1870-talet försiggått vid den bohuslänska kusten, kan man dock ej aflägsna den tanken, att den inkomstkälla, detta fiske kunnat bereda, ej blifvit behörigen tillvaratagen.

I början af ifrågavarande sillperiod kunde fiskeribefolkningen i saknad af erforderlig redskap ej alltid begagna sig af de fångsttillfällen, som erbjödös, och dessutom lade bristen på kommunikationer hinder i vägen för spridandet inåt landet af den massvis tillströmmande råvaran.

För att på något sätt kunna tillgodogöra sig de rikliga fångsterna, upprättades guanofabriker, och som bevis på hvilken omfattning denna industri tog må nämnas, att under vintern 1895—1896 tillverkades vid 23 sådana fabriker i Bohuslän 14,169,580 kg. guano och 12,299 fat olja af sill.

Nu hafva förhållandena förändrats, enär tillgången på sill blifvit allt mera ojäm, och man har till och med börjat frukta för att denna

vandringsfisk skall alldeles upphöra att besöka vår kust. Skulle denna fruktan besannas, blefve det ett hårdt slag såväl för vår fiskeribefolkning som för alla de delar af vårt land, hvilka eljest kunna komma i åtnjutande af detta billiga födoämne.

Emellertid visar erfarenheten från senare år och särskildt denna vinter, att sillen, äfven om den ej har benägenhet att gå in i våra fjordar, likväl finnes i mängd utanför vår kust, men för att kunna under dessa förhållanden tillgodogöra oss densamma fordras helt andra redskap och tillämpning af en för oss ganska ny metod, nämligen fiske med drifgarn i öppen sjö. Detta fångstsätt användes af engelsmän och holländare vid deras rika sillfiske i Nordsjön och som bevis på, i hvilken omfattning detta bedrifves, må nämnas, att under förra året uppfiskades af holländare med drifgarn i öppen sjö 701,000 tunnor sill, som har betalats med minst 20 kronor pr tunna. På senare tid har äfven Tyskland och Norge idkat detta fångstsätt med ganska godt resultat, och i afseende på dugligheten hos vår fiskarebefolkning finnes intet hinder för densamma att med framgång kunna täfla med ofvannämnda nationer. Men för detta ändamål fordras kapital, hvilket utomlands anskaffades på så sätt, att bolag bildades i städerna, hvilka bolag utrusta ångfartyg samt förhyra besättningar. Hos oss har emellertid lyckligtvis detta bolagsvälde inom fiskerinäringen ej fått insteg, utan våra fiskare bibehålla af ålder sin vana att själfva sammansluta sig samt gemensamt dela vinst och förlust. Att de emellertid under sådana förhållanden ej kunna vara banbrytare och sätta i gång dyrbara företag, är ju gifvet, synnerligast som ifrågasvarande fångstmetod är för dem ny och opröfvad samt lätt kan medföra förlust i början.

Den af Riksdagen inrättade lånefonden för fiskerinäringens främjande kan ej med dess nuvarande bestämmelser användas för dessa försök, ty dels äro de ur fonden utgående lånen alltför små till sina belopp för att kunna anskaffa den erforderliga dyrbara utrustningen och dels är denna fiskemetod alltför ny för oss, för att erforderlig säkerhet skall kunna anskaffas för lånens erhållande.

Då det emellertid som sagdt här gäller ett försök att utveckla en svensk näring af den allra största betydelse för vidsträckta delar af vårt land, och då denna närings utföware ej äga i sin makt att kunna planmässigt igångsätta densamma, har jag ansett statens mellankomst vara nödvändig för att sätta den i verket och leda den i rätt spår.

Sedan isen väl blifvit bruten och man lärt sig förstå, hvilken

rikedomskälla, som ligger i ett energiskt bedrifvet hafsfiske, kommer säkerligen den enskilda företagsamheten att föra saken framåt.

I anslutning till hvad jag här framställt, har jag tänkt mig saken på så sätt realiserad, att genom statens försorg utrustas 3 à 4 stycken lämpliga fartyg med erforderlig redskap, och lämnas dessa fartyg till begagnande åt dugliga fiskare, hvilka utses af Konungens befallningshafvande efter förslag af vederbörande fiskeritjänsteman.

Dessa fiskare äga att själfva efter godtfinnande bedrifva fisket, men skola vara underkastade de kontrollåtgärder, som af vederbörande myndighet bestämmas. Räkenskaper öfver resultatet af verksamheten skola föras, och af fångsternas försäljningssumma skall alltid viss del af-sättas till amortering af fartyg och redskap, assurans m. m. På så sätt bör staten i möjligaste mån vara tryggad för förlust, och den yrkesutöfvande sporras i sitt arbete genom utsikten att kunna förvärfva äganderätten till fartyget.

På grund af hvad ofvan anförts, får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen må till försöksdrift efter sill med drifgarn i öppen sjö på extra stat för år 1904 anvisa ett belopp af 100,000 kronor, att utgå enligt de i motionen angifna grunder, samt med rätt för Kungl. Maj:t att utfärda de närmare bestämmelser, som för vinnande af ofvannämnda syftemål äro erforderliga.

Stockholm den 24 januari 1903.

C. Wallentin.